

Сборник песен буковинского народа

**Москва
«Книга по Требованию»**

УДК 304
ББК 60.5
С23

С23 Сборник песен буковинского народа / – М.: Книга по Требованию, 2019. –
232 с.

ISBN 978-5-4241-8689-9

ISBN 978-5-4241-8689-9

© Издание на русском языке, оформление
«YOYO Media», 2019

© Издание на русском языке, оцифровка,
«Книга по Требованию», 2019

Эта книга является репринтом оригинала, который мы создали специально для Вас, используя запатентованные технологии производства репринтных книг и печати по требованию.

Сначала мы отсканировали каждую страницу оригинала этой редкой книги на профессиональном оборудовании. Затем с помощью специально разработанных программ мы произвели очистку изображения от пятен, клякс, перегибов и попытались отбелить и выровнять каждую страницу книги. К сожалению, некоторые страницы нельзя вернуть в изначальное состояние, и если их было трудно читать в оригинале, то даже при цифровой реставрации их невозможно улучшить.

Разумеется, автоматизированная программная обработка репринтных книг – не самое лучшее решение для восстановления текста в его первоизданном виде, однако, наша цель – вернуть читателю точную копию книги, которой может быть несколько веков.

Поэтому мы предупреждаем о возможных погрешностях восстановленного репринтного издания. В издании могут отсутствовать одна или несколько страниц текста, могут встретиться невыводимые пятна и кляксы, надписи на полях или подчеркивания в тексте, нечитаемые фрагменты текста или загибы страниц. Покупать или не покупать подобные издания – решать Вам, мы же делаем все возможное, чтобы редкие и ценные книги, еще недавно утраченные и несправедливо забытые, вновь стали доступными для всех читателей.

Серия Книжный Ренессанс

www.samizday.ru/reprint

ПѢСНИ

БУКОВИНСКАГО НАРОДА.

ОТДѢЛЪ I.

ПѢСНИ КУЛЬТА.

Антропоморфизмъ земли.

1.

Аничені братья сіно косили
При зеленій долині ¹⁾,
А сестра Аница сніданье носила.
Зістритили її три козаченьки,
Дали Аниці коні держати,
А самі сіли дай сніданье зіли.
Варіла Аница, шо небилица,
Пустила коні й а в чистое поле,
Сама скочила да в синое море.
Та як скакала, тай промовяла:
«Не косіт, братья, то зелене сіно,
Бо зелене сіно—Аничене тіло;
Не косіт, братья, руту круту:
Рута крута—Аничена рука;

¹⁾ Після каждой строки въ видѣ припѣва.

Не косіт, братья, тер при обочах:
Тер при обочах—Авичені очі ¹⁾.

Въ с. Ошехлябахъ.

Колядки на праздники Рождества Христова.

ВРЕМЕНА ГОДА.

2.

Знати, пізнати, котре добрий пан,
Гой, дай, Боже! ²⁾.
В него ворота з самого злота,
В него подвір'є, як срібло бізе.
Чи мгла, чи вода, чи білі вівці?
Ні мгла, ні вода, все білі вівці!
Чіі то вівці? нашого пана,
Нашого пана, пана Івана.
Идут за ними три вівчарик:
Один вівчарик—святий Николай,
Другий вівчарик—святий Юрий,
Третий вівчарик—сам святий Господь.
Гей идут, идут, три трубці несут:
У Николая дай роговая,
А у Юрия дай мідяная,
А у Господа з самого злота.
Як затрубив святий Николай,
Всі се гори забіліли;
Як затрубив святий Юрий,
Всі ліси се зазеленіли;
Як затрубив святий Господь,
Пішли голоса по-під небеса.

¹⁾ Хотя это обыкновенная бытовая пѣсня, не пріуроченная ни къ какому времени и следовательно къ колядкамъ не относится; тѣмъ не менѣе мы ее помѣщаемъ въ этомъ отдѣлѣ, такъ какъ она, не имѣя бытового смысла, служитъ къ уразумѣнію мифическаго значенія свѣдующихъ за нею колядокъ.

²⁾ Послѣ каждой строки.

3.

Гой біжит ридван золотокован—

Гой, дай, Боже! ¹⁾

А в тім ридвані золотий стільчик;
 На тям стільчику кгрешная панна,
 Кгрешная панна на имье Марья
 Ой сидит собі, шитьєчко шие;
 Шитьєчко шие—три шириноцці:
 Першу, шо шила—сади садила,
 Тоту би дати своему свекрови;
 Другу, шо шила всіляким шовком,
 Тоту би дати меньшому брату;
 Третю шо шила, злотом злотила,
 Тоту би дати своему милому.
 Ей дати, дати, нема ким післати!
 Е в мене сестра меньша від мене,
 Меньша від мене, красша від мене;
 Сестру похваля, мене погуди;
 Хоть сором, хоть два,—понесу сама!

Три праздника.

4.

Зажурили се гори, долини—

Гой, дай, Боже! ²⁾

Шо не зродило жито, пшеница,
 Але зродило зелене вино;
 Зелене вино славно зацвіло,
 Славно зацвіло, мало зродило.
 Сокотила його кгрешная панна,
 Кгрешная панна на имя Анна;
 Шитьєчко шила, уже заснула.
 Прилетіла д'ній райская пташка;
 Райская пташка крильцями збила,

¹⁾ Послѣ каждой строки въ видѣ припѣва.

²⁾ Послѣ каждой строки.

Тим кгрешную панну Анну збудила.
 «Райская пташко, не спивай вино,
 Бо мені вина багато треба!
 Треба мені вина на дві, три службі:
 На одну службу—на святе Різдово,
 На другу службу—на Василя.
 На третю службу—на Великий день,
 На Великий день той на Великдень».

Приданное кгрешної панни.

5.

Гей в лісі, в лісі в Недоборі
 Гой, дай, Боже ¹⁾
 Ци вогонь горит, ци місяць світе?
 Ні вогонь горит, ні місяць світе,
 Кгрешная панна вінком сіяє!
 Вінком сіяє, бояр честує:
 «Станьте, бояри, в одну сторону,
 Бо мене батько даром дарув.
 Даром дарує, три села дає:
 Одно село з старими людьми,
 А друге село из парубками,
 А третє село из дівочками;
 З старими людьми село порядне,
 А з парубками село буйное
 А з дівочками село славноє».

Пожеланія хозяину дома.

6.

Гей, в ліску, в ліску,
 На жовтім піску,—
 Гой, дай Боже! ²⁾

¹⁾ После каждой строки.

²⁾ Тоже.

Камінь лупають,
 Церкву мурують.
 Церкву мурують
 С трьома верхами.
 А в першім верху
 Служба се служе,
 Служба се служе
 За вгосподаря.
 А в другім верху
 Свічі палають,
 Свічі палають
 За вгосподиню.
 А в третім верху
 Дзвоники дзвони
 За всю челядку.
 А за сим словом
 Ночуйте з Богом!>

7.

Вінчуем вас шістьем, здоровьем,
 Шістьем, здоровьем, свитим Рождеством!
 Гей дай же, Боже, два стоги гречки,
 Два стоги гречки—на пирожечки!
 Гей дай же, Боже, один стіг пшениці,
 Один стіг пшениці—на варяниці!
 Гей дай же, Боже, в городі зела,
 В городі зела, в домі весело!
 Гей дай же, Боже, і в домі шістья,
 И в домі шістья для челядочки,
 Для челядочки, для домоної!
 Гей дай же, Боже, и на двір шістья,
 И на двір шістья для худобочки,
 Для худобочки, для рогової!
 Гей дай же, Боже, один стіг вівса,
 Один стіг вівса—вже коляда вся!

Вам колядочка, нам пива бочка,
 Бочка як бочка—хоть коновочка!
 А ви не жертуйте,
 И нас почестуйте!

Святочная забава.

8.

Послѣ коляды парубки часто входятъ и въ комнату, гдѣ въ домѣ есть дѣвушка и просятъ ея родителей, чтобы позволили «плясати».

Когда позволить отецъ дѣвушки, то парубки, держа въ рукахъ шапки, начинаютъ плясать и при этомъ поютъ:

День добрый а вечера!
 Кланыла се головка .
 З вушами, з гнидами,
 З пелешками,
 А в волосю вуши,
 А у гирі гниди;
 Вуши гнидей побідили,
 Ми се до вас затрудили.
 Не далека дорога:
 Від стола до порога.

Гоп, гоп!

Гоп, гоп!

Дѣвушка бросаетъ имъ въ шапку по нѣскольку крейцаровъ; они поютъ:

Наші коники дай потружені,
 А підківки під мими дай поломлені.
 Ой треба би вам сто грошей дати,
 Щоби коники дай підковати:
 А крейцарище на тютюнище,
 А шестачище на горівчище!

Гоп, гоп!

Гоп, гоп!

Дівушка вновъ даєть имъ деньги, они продовжають:

Єй гела, гела, гуси, на став,
 День добрий, дивчино, бо я ще не спав!
 Не спав, не спав, й не буду спати,
 За годиночку буде світати,

Гоп, гоп!

Гоп, гоп!

Єй гела, гела, білії гуси,
 Не колотіте воду Маруси.
 Марюся прала тай лебедила, ¹⁾
 Своїї свекрусі не догодила!
 Маруся прала, дай лебедила,
 Сивими кіньми води возила.

Гоп, гоп!

Гоп, гоп!

Сарока кучьма,
 Тут ми се мучем
 За того Лева,
 Шо з Кисилева.
 Гляди, гляди
 На тоті гряди,
 Ци нема, ци нема
 Якої зради?
 Ой е там зрада—
 Старая баба,
 З білими плечима,
 З чорними очима;
 Солому січе,
 Пироги пече.

Гоп, гоп!

Гоп, гоп!

Гей, давай, давай,
 Шо маєш давати,

¹⁾ Отъ слова лебедь.

Як не маш давати,
 Вігони з хати
 Хоть кочаргою,
 Хоть лопатою,
 Хоть дівчиною
 Кучерявою.

Дівчушка бросаетъ имъ еще нѣсколько крѣйцаровъ, и они уходятъ.

Дружинники.

9.

Гей Орде пишній, пане дідичу,
 Гой, дай, Боже! ¹⁾
 Ой згорда собі починаеш,
 По-під Камянець коником граеш.
 Камянци кажут: «то наш пан їде».
 А мамка важе: «то мій син їде».
 —«По чім пізнала?»—«По кошулеці:
 На нім кошулька, як бів ²⁾ біленька,
 «Як бів біленька, як лист тоненька.
 —«Де вона прана?»—«В краях Дуная».
 —«Де вона кручена?»—«В коня копитах».
 —«Де вона сушена?»—«В тура на розі».
 —«Де вона тачана?»—«В тернових дворах,
 На тісових столах».
 —«Де вона убрана?»—«В Бога за дверми».

10.

Війшли молодці
 Рано з церковці,
 Та радят раду
 Старосвітську:

¹⁾ Послеъ каждой строки.

²⁾ Лебедь.

«Не купуймо, братья,
 На дівки вінки;
 Але купуймо, братья,
 Золоті човни,
 Золоті човни,
 Сріблі веселца.
 Та пустим се ми
 Краєм—Дунаєм;
 Краєм—Дунаєм
 Я в чужую землю.
 Чуємо ми там
 Доброго пана;
 Дарує дари,
 Дай по коникови;
 Дай по коникови,
 Дай по вороному,
 По угорській стрілці,
 По хорошій дівці!»

Суевѣрія, касающіяся, праздниковъ Рождества Христова.

11.

Гріх кликати на Різдво кури до їди словами: «ціп, ціп, ціп!»
 бо не будут ся нести.

Гріх власти на Різдво кучьму на стів, бо кертціци будут
 рити подвірье.

Гріх згадовати на Різдво «мак», бо будут кидатися блохи.

Гріх згадовати на Різдво біб, бо будут се видати кгелки на шиї.

Колядки накануне св. Василя.

Маланка.

12.

Гей Маланка Підністрянка,
 Підністрянка воду пила,
 На камені ноги мпла,
 Тонкий сартух замочила.

«Повій, вітре, й а з Залуча,
 Вісуши фартух, як внуча!
 Повій, вітре, з заболота,
 Вісуши фартух, як золото!
 Повій, вітре, як-так,
 Вісуши фартух, як мак!

Божья милость на домашнихъ животныхъ.

13.

Прилетіла ластівочка,
 Сіла собі під віконце.
 Стала вона шьєбетати,
 Взяв се кгазда пробужати.
 Ой встань, кгаздо, Божа милість!
 Божа милість, твоя радість!
 Коровки се вположили,
 Та телятка породили.
 Ой встань, кгаздо, Божа милість!
 Божа милість, твоя радість!
 Кобилки се пожеребили,
 Та лошятка починили.
 Ой встань, кгаздо, Божа милість!
 Божа милість, твоя радість!
 Овечки ся покотили,
 Та ягнятки починили.
 Ой встань, кгаздо, Божа милість!
 Божа милість, твоя радість!
 Тай роїї се пороїли,
 І парої попускали!

Куры.

14.

Ой чинчику Васильчику,
 Не гони кури по хлібчику;